Vereniging Bomenbelang Bronckhorst

Nieuwsbrief 11 Augustus 2026

Deze nieuwsbrief is later dan je gewend bent. Vanwege verschillende persoonlijke omstandigheden lukte het ons niet alles op tijd af te krijgen. We gaan ervan uit dat de volgende gewoon weer begin oktober verschijnt. Daarin vertellen we meer over lopende kapvraagstukken.

Komend jaar zal Rob Pastoor stoppen met zijn werkzaamheden voor VBB. Zijn termijnen als bestuurslid zitten erop. We gaat op zoek naar opvolging.

Vind je het leuk de vragen van leden en andere inwoners te beantwoorden, verslag te maken van overleggen, excursies te organiseren of met je eigen ideeën aan de slag te gaan binnen de vereniging? Neem dan contact op met het bestuur!

Veel leesplezier,

Dick van Hoffen

Rob Pastoor

Marjolijne van Waveren

Gabriëlle Parel

Hans Tuinte

www.bomenbelang.nl

bomenbelang@gmail.com

Inhoud

- **Inspiratiedag “Bomen en Wet”**
- **Verslag Excursie Oude Voorde**
- **Verslag Bomenwandeling Ruimzicht**

Inspiratiedag “Bomen en Wet”

Op 22 mei 2026 werd door de Bomenstichting een inspiratiedag georganiseerd met als thema “Bomen en Wet” in het cultuur- en congrescentrum Antropia in Driebergen. De Vereniging Bomenbelang Bronckhorst (VBB) was daarbij aanwezig. Het thema werd door de juristen Bas Visser en Ines Verbeek op een positieve en inspirerende wijze uitgelegd aan de in groten getale aanwezige belangstellenden. Na de lezingen van de juristen werd door Edwin Brussee van de Bomenstichting een praktijkvoorbeeld getoond hoe een illegale kap in Leiderdorp door invloed van de Bomenstichting heeft geleid tot een verplichte herplantsanctie.

Tijdens de lezingen werd uitgebreid ingegaan op vragen als:

- Wat zijn juridisch sterke en zwakke argumenten door Bas Visser.
- Wat is zorgvuldig motiveren bij bezwaar maken door Ines Verbeek.
- Welke procedures en termijnen zijn er door Ines Verbeek.
- Hoe bereid je je goed voor bij het maken van bezwaar tegen kap door Edwin Brussee.

In de middag werden in twee kringen verhalen gedeeld over opgedane ervaringen waarbij ook veel vragen aan de orde kwamen die zoveel mogelijk werden beantwoord.

Duidelijk werd tijdens deze dag dat er op het juridisch vlak heel veel mogelijk is om op te komen voor bomen maar dat een zorgvuldige argumentatie, een goede communicatie en verstandhouding met de overheidsinstanties daarbij van cruciaal belang is. De VBB heeft vier keer per jaar overleg met de gemeente Bronckhorst over bomenkwesties en heeft daarbij zeker voordeel van de op de inspiratiedag opgedane kennis.

Wilt u ook meer weten over Bomen en Wetgeving? De Bomenstichting organiseert regelmatig lezingen over het onderwerp. Ga naar www.bomenstichting.nl voor de komende lezingen en voor meer informatie.

Mr. Bas Visser is een boomjurist en groene vakman. Hij procedeert, adviseert en bemiddelt in conflicten rondom bomen. Hij geeft praktijkcursussen en is auteur van het boek ‘Bomen en wet’. Hij is een bomenredder, bemiddelaar en vredestichter. Hij praat over natuurverbondenheid en wil mensen wakker schudden en roept op tot verbinding met het ‘groter geheel’. Zijn drijfveer is zijn verontwaardiging wanneer bomen onnodig gekapt worden.
Mr. Ines Verbeek werkt momenteel als zelfstandig juriste voornamelijk op het gebied van 'Bomen & recht'. Daarvoor was ze ruim 3 jaar als jurist en bestuurslid werkzaam voor de Bomenstichting. Voorts was ze werkzaam als bedrijfsjuriste en als advocate vanuit Den Helder, Hoorn en Alkmaar. Ze zet zich graag in voor een rechtvaardige en duurzame samenleving. Edwin Brussee is contactpersoon en boominspecteur voor de Bomenstichting in de omgeving van Leiderdorp. Hij heeft zich onder andere ingezet tegen vroegtijdige kap in het broedseizoen van 92 bomen in Leiderdorp.

Hans Tuinte

Excursie Oude Voorde 18 april 2026

Op 18 april was Bomenbelang twee keer te gast op Oude Voorde, het landgoed waar eigenaars Paul en Ellie Gorter de deelnemers ontvingen met koffie/thee en zelfgebakken cake. Het landgoed ligt een beetje verscholen in de bocht bij Wientjesvoort. Verschillende deelnemers merkten op dat ze geen idee hadden dat daar zo'n interessant gebied was. En bovendien ook toegankelijk op de opengestelde paden.

De begeleiding was in handen van Dick van Hoffen en Paul Gorter. De laatste kon veel over het landgoed en de geschiedenis vertellen. Dick was verantwoordelijk voor alles wat de natuur
betrof. Vooraf merkte Dick op dat het landgoed vooral een voortzetting is van het oude heideboslandschap, met veel grove den, eik en berk. En dat de natuur in het bos waar we die dag doorheen liepen, nauwelijks door mensenhand verstoord werd. We zagen veel dode bomen tijdens onze excursie. Goed voor de insecten en de vogels!

Oprijlaan met linde naar Oude Voorde

De wandeling begon bij de oprijlaan, een door lindebomen geflankeerde laan die naar het huis leidt. Oorspronkelijk was het zelfs een dubbele rij, vertelde Paul, maar blijkbaar werkte dat elkaar tegen. Nu is het een enkele rij en die lindes hebben het ook zwaar. Opvallend is hoe dun deze bomen zijn als je beseft dat ze al meer dan honderd jaar geleden geplant zijn. In de strijd om het licht zijn ze de lucht in geschoten. Door droogte is bij een aantal bomen de top eruit gebroken en sommige bomen hebben het helemaal opgegeven. Gelukkig maken lindes veel opslag, dus oude bomen leven voort in de jonge scheuten die aan de voet ontstaan. Een sterke scheut kan dan blijven staan en uitgroeien tot een nieuwe stam. Toekomstbomen noemt Paul dat.

Door verzuring en uitspoeling van de bodem, iets wat op zandgronden zoals hier veel voorkomt, is de bodem arm aan mineralen en vooral kalk, zegt Dick. Het resultaat is dat bladeren niet of nauwelijks verteren, er is geen actief bodemleven, er zijn weinig insecten. Onder al die massa's bladeren is er nauwelijks ondergroei van jonge bomen. Wel veel salomonszegel die we overal in het bos, soms in grote groepen, aantreffen. Ook dalkruid en bosbes.
Langs de lindelaan is het iets anders, er is veel meer verscheidenheid aan planten. Dick zegt dat langs zo'n pad met menselijke activiteit vaak ook wel minuscule hoeveelheden mineralen afgezet worden, waardoor planten een kans hebben. En lindeblad verteert heel goed. Disclaimer van Paul: hij had langs de lindes ook kalk gestrooid om de bomen te versterken!

Gorter vertelde dat zijn grootvader, de schilder A.M. Gorter veel berken had aangeplant omdat het zo mooi was om die te schilderen. Tijdens onze wandeling zagen we dat er niet meer zoveel berken waren, het oorspronkelijke "Berkenlaantje" deed die naam geen eer meer aan. We zagen berken in allerlei stadia van verval. Nu worden berken meestal niet zo oud, ze wortelen oppervlakkig en schrale bodem gekoppeld aan droogte bespoedigen de aftakeling.

Dode grove den in met bladeren bedekte bosbodem

Aan de grens van het landgoed zagen we hoe een klein weitje dat niet meer in gebruik is langzaam door de natuur heroverd wordt. Er ontstaat een dikke strooisel laag met graszoden waarin alleen de sterkste planten kunnen kiemen en groeien. Er stonden nu al uit de kluiten gewassen esdoorns, razendsnelle groeiers die spoedig zullen uitgroeien tot forse bomen. Hoe anders is dat met de veel tragere eik. Elk voorjaar wordt de jonge uitgroei met smaak verorberd door de reeën en de boom ontwikkelt grillige vormen. Zo'n boompje neemt maar langzaam in omvang toe. Benieuwd hoe het weitje er over twintig jaar uitziet.

Tegen het eind van de wandeling maakten we nog een stop bij de boerderij waar het in 1916 allemaal begon toen grootvader Gorter boerderij De Oude Wientjesvoort kon kopen. Het was het begin van een landgoed dat door aankoop van steeds nieuwe perceeltjes stukje bij beetje groeide. De oorspronkelijk 17e-eeuwse boerderij is verschillende malen uitgebreid en gerestaureerd. Als je de lijnen in het metselwerk en stenen in de voorgevel volgt, zie je dat het oorspronkelijk een hallenhuis boerderij is geweest. Pas later werd het de nu bekende T-boerderij met het dwars staande voorhuis en de ramen met kleine roeden verdeling.

Op het erf staat een oude, markant gevormde knotlinde die met zijn vele armen in het rond lijkt te zwaaien. Een indrukwekkend gezicht. Tot slot liepen we via een met eiken begroeide oude houtwal, die al op de oudste kadastrale kaarten ingetekend staat, terug naar het landhuis. Het is niet ondenkbaar dat het hier een oude bosgroeiplaats betreft, zoals beschreven door Lodewijk van Kemenade tijdens zijn presentatie bij de ALV. Al met al was het een gevarieerde en heel boeiende excursie.

Knotlinde voor boerderij De Oude Wientjesvoort

Rob Pastoor

Bomenwandeling Ruimzicht 6 juni 2026: behoud en onderhoud van oude bomen

Onze wandeling begon bij de oudste eik (*Quercus robur*) van Doetinchem, vlak bij Ruimzicht. Gerard Klein Bramel – onze gids vandaag - vertelde over deze 250-jarige reus met een omtrek van ruim 7 meter. Als boomexpert is hij beroepsmatig betrokken bij de verzorging van deze boom. Hij wees op de kabels die de zware takken met elkaar verbonden. Zo houden ze elkaar in positie en behoeden de takken voor afscheuren. Door stormen, bliksem of andere oorzaken is het echter onvermijdelijk dat grote takken in de loop van de tijd afbreken. Vandaar dat boomverzorgers er ook voor zorgen dat er voldoende mogelijkheid is voor nieuwe uitgroei van takken aan de binnenkant van het oude takkengestel. Later kunnen die takken dan uitgroeien tot een nieuwe kroon. Op die manier kan een oude eik doorgroeien naar een heel oude eik.

Oude eik aan de Mullerstraat

Via het oude theehuis en een laan met mooie krimlindes (*Tilia euchlora*) stonden we stil bij een spar die door Gerard op stam gezet was. Hij legde uit dat de spar er slecht aan toe was en daarom getopt werd. Daarna werden de zijtakken verwijderd zodat er een kale stam overbleef, een fijne plek voor spechten om holen te hakken en te zoeken naar insecten. Nu was de stam helemaal overgroeid met klimop en was een ideale habitat voor allerlei vogels en insecten.

Iets verderop trokken de twee mammoetbomen (*Sequoiadendron giganteum*) met hun zachte, brandwerende schors natuurlijk ieders aandacht. Gerard liet zien dat de grote beschadiging aan de onderkant van de stam van een boom - misschien veroorzaakt door jongens die een vuurtje stookten aan de voet van de boom - zich beetje bij beetje herstelde. Dat doet de boom zelf. Langzaam groeien de randen van de wond/beschadiging naar elkaar toe totdat de bast weer helemaal dicht is. Bij oude bomen zie je vaker van die overgroeide wonden wat nog eens aangeeft hoe veerkrachtig bomen kunnen zijn. Maar daar moeten ze dan wel de tijd voor krijgen, een paar decennia toch zeker.

Mammoetboom met grote wond aan de voet

Iets verderop had Gerard een wagentje van het werk klaarstaan met koffie en thee en een versnapering. Vanhier hadden we goed uitzicht op een gehavende treurbeuk (*Fagus sylvatica 'Pendula'*). Kortgeleden had een storm een zware gesteltak uit de boom geblazen en de boom bood een wat trieste aanblik. Deze boom was een paar jaar geleden nog meegenomen in een uitgebreid herstelplan van het arboretum. Net zoals bij de nabij gelegen rode beuk (*Fagus sylvatica*

'Atropunicea') was de boom zorgvuldig gesnoeid en was de bodem verrijkt. De stam was ingepakt in jute tegen de brandende zon.

Een kopje koffie bij de gehavende treurbeuk

De rode beuk, in de volksmond ook wel de 'trouwboom' genoemd vanwege de vele trouwreportages die er gemaakt zijn, ziet er met zijn kastanje houten hekje om de kroonprojectie te beschermen heel sjiek uit. Gerard wijst erop dat het bladerdak heel dun is en dat de jaarlijkse uitgroei minimaal is. Ook laat hij een grote wond aan de stam zien waar een tak is afgebroken en waar nu een tonderzwam groeit. Dat is meestal einde verhaal.

Van een afstandje kun je door de oude trouwboom heen kijken

Bij een andere treurbeuk zie je dat de ingrepen om de boom te behouden goed uitgepakt hebben. De oude boom mist weliswaar ook een of meerdere grote gesteltakken, maar de wonden helen goed en de nieuwe uitgroei aan het eind van de neerhangende takken is zeker twintig centimeter. Heel bijzonder als je erbij stilstaat dat het vocht dat naar het uiteinde van de tak getransporteerd wordt zeker een weg van dertig meter of meer afgelegd heeft. Met recht een vitale boom en fijn om de wandeling af te sluiten met een oude boom die klaar is voor de toekomst.

Rob Pastoor